

Лист перший

Люба Розі!

Жила собі якось мишка. Це я. Привіт!

Як ти вже, либонь, помітила, я не дуже знаю, як розпочати. Я ж уперше пишу листа. Це навіть не письмо! А скоріше роздуми. Я *думаю* цей лист.

Було б настільки простіше, якби я могла бачити твоє личко: біленькі вусики, бурштинові оченята. Ти уявляєш: від нашої попередньої розмови минуло сто хвилин? Мабуть, уявляєш.

Почну ще раз. Мої думки мчать у всіх напрямках одразу — так важко зібрати їх до купи. Таке часто трапляється. Тож я зберу їх тут. У листі.

Розі, я застрягла у поштовій скриньці!

Зіграй це слово пальчиками. Скр-рин-нь-ка! Це місце, де люди зберігають свої листи, ідеї, побажання одне одному. У поштовій скриньці

кожен лист адресований певній людині. Конверти пахнуть папером і смакують, наче... стривай секундочку... о, вони не дуже смачні. (Тьху! Випльовую просто зараз.)

Попри все, що зі мною сталося, Розі, я оптимістка. Для тридюймової істоти це буває часом нелегко. Досі мій хвіст підгортається від цього *бах-та-ра-рах*, коли надворі гуркотить грім. Ой, від нього все двигтить! І так гучно! Усе, що я можу зробити, то це заховатися в тіні листа й визирати — то ж так цікаво, що там коїться, а марка якраз завбільшки як моя голова.

А тобі страшно?

Ти теж за мною скучила?

Через скільки часу я знову тебе побачу?

Коли я ховаюся, підгортаючи хвостика, то починаю думати, як мені повернутися до тебе. Ми ще ніколи не були окремо одна від одної так довго. Я твоя мишка. Ти моя шимпанзе. А ти станеш вищою через кілька секунд, хвилин або днів від зараз? А ти дозволятимеш мені видиратися на твоє плече по чорній шерсті на твоїх руках? Мені так подобається! І ще мені подобається, як ти смієшся, коли я притискаю лапки тобі до носа.

А доти я буду писати тобі ці листи. *Думати* ці листи. Отож коли ти знову піднімеш мене на долоні,

всі мої спогади будуть одразу там. І я все тобі розкажу.

(Якщо я доти не зникну.)

Твоя Клементина

Лист другий

Люба Розі!

Від мого попереднього листа минуло вже сімнадцять секунд. Як ти?

Дощ барабанить по поштовій скриньці! Схоже, ця скринька має допомогти мені захиститися. А від чого захиститися, я не знаю. Але кожен удар і бризка дощу поколюють мою шерстку. Хвостик напружується, коли я кажу собі: я не боюся. Не боюся. Не боюся!

Грім — це другий за гучністю звук із тих, що я коли-небудь чула. Про перший — трохи згодом. А просто зараз, з огляду на те, що я застрягла (і не боюся!), хотіла б відволіктися і подумати. Розпочнімо спочатку? Я збиралася якось тобі про це розповісти! Про моє походження. Моє життя

до нашої зустрічі. Я не знаю твого, тож хотіла б — принаймні! — щоб ти знала моє.

Пам'ятаю той день, коли народилася. Може, це й дивно пам'ятати ту мить, коли приходиш на світ. Але я пам'ятаю. Було тепло, довкола мене лежала м'якенька стружка, і я подумала собі: *Дихай!*

А тоді я подумала: *Прості числа безсимптомно розподіляються серед додатних цілих чисел, а світло пропорційно поширюється через космічний вакуум.*

Цікавіші думки прийдуть згодом.

Пам'ятай, що тоді я ще зовсім не мала хутра. Не розплющувала очей. Мої вушка — маленькі й оксамитово-рожеві — ще нічого сінько не чули. Тож мені знадобилося двадцять п'ять днів (плюс-мінус сім секунд), щоб дізнатися, що я — найрозумніша мишка в історії.

— Вона може бути найрозумнішою мишкою в історії, — так і сказав один із дослідників. І це була підказка. Як і той факт, що я розуміла людську мову. Решта лабораторних мишей не стежили за людськими балачками так, як я. Не сиділи мрійливо на краю нашої клітки, підібгавши передні лапки під підборіддя та просто слухаючи.

Інша. Я не *певна*, що була іншою. Як це можна знати насправді? Ти ж не можеш просто спитати

в інших мишей: *Чи не розв'язуєте ви подумки математичні рівняння, поки п'єте воду з пляшечки-напувалки? А сни латиною вам не сняться? А ви маєте шапочку для роздумів (крихітний помпончик із людського светра)?*

Ні.

Ми спали тісенькою купкою. Ми гралися. У нас одночасно відростала шерстка. У мене вище хвостика є плямка у формі сердечка, у ще однієї мишка була така сама. Лабораторія — це місце для наукових дослідів, і ми всі були їхньою частиною, але в усьому решта ми були геть несхожі. Мої товариші по клітці здивовано на мене витріщались, коли я кинулася до справ. Просто сидіти й чекати на наступну частину експерименту було нецікаво. Тож я заховала всі свої гранули їжі у кутку клітки, під пляшкою-напувалкою, а тоді якось запхала їх до рота — всі одразу. Я перевіряла теорію, як сильно можуть розтягнутися мої щокі. І помітила таке: що дужче я думала, то сильніше моє хутро пахло малиною. (Мабуть, це був побічний ефект експерименту. Бо ж решта мишей просто пахли мишвою.)

Стривай! Що то за звук? Отой звук просто зараз? Там хтось є, поза скринькою? То гілка дерева, чи людина, чи просто дощ шумить?

Я зіп'ялася навшпиньки, вушка тремтять, вусики вібрують.

Хм-м-м. Зникло.

Так, на чому я зупинилася?

О! Лабіринт!

Лабіринт усе змінив.

Лабораторні миші мали йти заплутаними доріжками.

Я теж так зробила — один раз. Але навіщо було мені проходити лабіринт, якщо можна було з нього просто вискочити? Ставши на задні лапки, я трохи гойднулася, розрахувала траєкторію і перестрибнула стіну, м'яко приземлившись на стіл.

— Ви це бачили? — сказав дослідник, загрибаючи мене в жменю.

— Що саме? — перепитав інший.

— Оцю мишку. Вона перескочила стінку лабіринту, наче на пружині! Такого ще ніхто не робив.

Він підніс мене на долоні так, щоб зустрітися очима з моїм поглядом. Мої думки в цей час блукали між теоремою Піфагора та смачненькою брюссельською капустою.

— У неї такі людські очі. Хіба ж ні?

Людське око завбільшки, як половина всієї мене. Це ж який химерний я мала б вигляд, якби мої очі були такі самі великі?

І чому люди ніколи мене не запитували? Чому ми не влаштовували разом мозкові штурми? У лабораторії вивчали, як підвищити інтелект ссавців, коригуючи наші ДНК. Я мала стільки помічних ідей! Наприклад, мініатюрні лабораторні халати для всіх наших мишок. І сендвічі з брюссельською капустою кожні двадцять шість хвилин. І покращення аналітики для їхніх статистичних моделей.

— Просто спробуй ще раз, — озвався перший дослідник.

І за пів секунди (так хутко! Ха! Ха-ха-ха!) я вже знову була назовні.

Наступної ночі постали нові запитання. *А хіба решта мишей не нудилися в лабіринті? Чому вони так завзято порпалися в клітці, хоча вона була дуже міцна і її годі було прокопати?*

Я чогось не розуміла. Упускала щось. Якусь важливу таємницю всесвіту.

Розі, я почувалася самотньою.

Почувалася самотньою щодня, аж поки зустріла тебе.

Твоя Клементина